Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיזעס בלאטס ערשיינט
דרייטאל יאבענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטס
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיזע צייטונג קאנן מאן
עדען מאג
פ ר ע נ ו מ ע ר י ר ן
אונד דער פרענומעראנדו-פרייס
בעגינט פיר דעם לאפאנג דעם
ערסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פ ע ס ט
וואיטצנער בולווארד נומ' 29,
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנ-
אנס-גאלדער צו ענדען בעלאנגט.

Nr. 98. פיערצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, מאנטאג כט אב ה'תרמ"ב. Pest, den 14. August 1882.

אין גיסטלכער

איבער דיא בלוט-בעשולדיגונג.

דער עסטרייך „פעסטער ללויד" פערפעפענט-ליכט פאלגענדען ארטיקעל:

„בעצעלך דער וואהנונגען בלוט-בעשולדיגונג, מיט וועלכער אין גיעסטער צייט אין אונגארן דיא יודען-העצצע אין פערבינדונג געבראכט ווירד, איזט אינטערעססאנט. דיא שטימע דער גראסען אונד בעדייטענדסטען קורבען-צייטונג דייטשלאנדס אין דיעזער זאכע צו פערנעהמען, דיא זאגענאנגסט „עיאנגעלישע קורבענצייטונג", וועלכע אינטער מיטווירקונג צאהלרייכער הערפאראגונג דער גיסטלכער פאן דעם בערודמטען פראפעסאר דר' האלדער הערויסגעגעבען ווירד, אלזא אין בלאטע. דאס צעטעלך אונבעפאנגען, אבער אויך פאללקאממען בעפעהיגט איזט, איבער זאלכע פראגען צו אריטהיילען, ברינגט אין זייער לעצטען נומער איבער דיא „בלוט-בעשולדיגונג" אינען ארטיקעל פאן הערדן פרافעסאר דר' הערמאנן שטראק אין בערלין. — ווייל אללען דיעזע דען עבענזא גולדערהייט אינטערעססאנטען ארטיקעל פערפעפענטלכען, דא ער זיכעלך איבעראל, וא מאן נאך זינן פיר וואהרהייט אונד גערעכטיגקייט האט, דיא גראסטע אויפמערקזאמקייט אונד בעדענגסלאזעסטע צו-שטימונג פינדען ווירד.

דער ארטיקעל דעם פראפעסאר דר' שטראק בעגינט מיט דעם וואטצע דעם „בן סירא", דער דא לייסט: „מאן זאגט גערנע איבער דיא לייטע לי-גען, דארום גלייבט נישט אללעס, וואס דיא הארסט" — דאנן הייסט עס אין דיעזעם ארטיקעל ווייטער: „דאס פערשווינדען אינעס אינגארישען מערדעס ערדענט נישט נור אין אונגארן, זאנדערן אויך ווייס איבער דיא גיגענען דיעזעס לאנדעס הינים אנ-געהיעדעס אויפזעהען. עס איזט גרייזר צור בע-פרכטונג פארהאנדען, דאס דיא ערדענשען ליידענ-שאפטען דעם אויסבעגרען פאללעס אין גיואלט-טהאטיגקייטען גיגען דיא „יודען אויסארישען יוד-דען, וואס דעם בריסטענטיגס נור שאנדע ברינ-גען ווירדע, עס איזט דארום מיינע פפליכט, דאס מיינע צור אויפקלערונג אונד צור בעדיידונג דעם פאלקעס צו טהון, אונדעם אך דיזע דיזעס, פאן אינזערער גיסטלכיגקייט וא זעהר גולדענע בלאטט דען הערדען גיסטלכען אינגע „ארטע אין דיא האנד לעפפערע, „אמט וא אידרע צוהאלע אויפ-קלערען הארגען."

„אך ווילל נישט זאגען, דאס עס אינמאנלך איזט, דאס אין בריסטען-מערדען פאן יודען פר-מארדעט ווארדען. נין! אין גיוואהנלעכעם פער-בעכען איזט אויך בייא יודען מאנלך; אבער דאס איזט אינמאנלך אונד דייבאיס אינואהר, דאס יודען בריסטען-בלוט צו רעליגיאזעם צוועקע גע-בייסען!"

„דאפור לעגע איך צוגעגעשטאנדען אב: דאס דעכט צור אבלעגונג אינעס צוגיגיסטעס אין דיעזער אנגעלעגענהייט געהמט אך אים מיינער לאנגעה-רינגען אינגעגעריגען בעשעפטיגונג מיט דער יודישען גישיכטע אונד וויסענשאפט אונד אים מיינער בעקאנגשאפט מיט דען יודישען זושטאנד אונד צו-דעמאנגען. אך האבע דיא פעסטעסטע איבעצייג-גונג, דאס דיעזע בלוט-בעשולדיגונג „יעגען רעלי-גאזער צוועקע נישט וואהר זיין לאנגע, וא, אך דאנן נישט וואהר זייא, וועגן זיא פאן אייער אדער דייא צוגען בעשוואהرن „יעדען אללטע."

„יעדעמאנן ווייס, דאס אינער דיא ארט אונד ווייזע דער אויסאיבונג אינעס יודישען געבא-טעס אדער אינער צוגעעמאגיג גראסע אונד פעלע יודישע בוכער גישריעבען זייך. וועגן אללזא דער געבריך פאן בריסטען-בלוט צו דיעזעם צוועקע געבאטען אדער איך נור „געשטאטטשוועגע, זא מוסטען אין דען אן אויפגאנג גערארעט אינגעהייר פעללען אונד איך אللע איינצעלהייטען דעם גאנ-טעס-יעגסטליכען וא דעם בריגיגליכען לעבענס אינגעזעהגען „הלכות" דער יודען, וא אים „שלחן ערוך" אונד דען „שארלת ותשובות", דיא איך דען בלוט-געברויך בעצעלכען שטעללען מאכטע-ווייזען זיין. אבער טראטצדעם דער האם איינען זא שאר-פען בליק האט, אים אللע פעהלער דעם פער-האסטען אויפפינדען צו מאכען, איזט עס נאך גיג-מאנדעס גגלונגען, אויך נור דיא מינדעסטע שפור אינער שטעללע אין דען יודישען בוכערן צו פינ-דען, וועלכע איך בלוט-געברויך יודישע! ווי קלע-נען פיעלע געשיעהט יודען, וועלכע אللעס מאנ-לוכע צור בעשטעטיגונג אירער עהרעמאליגען גלי-בענס-גענאססען געשטאנ, דאך גיג פאן אינער דערגאטטען בלוט-בעשולדיגונג שפ"אכען!"

„ווי דיא יודישען געזעטצע לייגען, ווייס, דאס דער מארד צו דערגיגען דייא פערבאטען גערארט, פאן וועלכעם עס הייסט, דאס מאן זיך לעבער אויבריגען לאסטע, בעפאר מאן אינגס דערזעלבען בעגעהט; אונד דא הייסט עס נישט „רציחה" (מארד) אللין, זאנדערן ווירד מיט „שפיכות דמים" (בלוט-פערגיעסען) אויסגעדרוקט. אלזא שאן דאס בלוט-פערגיעסען אللין, וועגן אייך קיין מאר הערערד ערפאללט, איזט דען יודען אייך דאס שטרענגסטע פערבאטען — דאס „שב שבעים הוא" ווירד מיסרייטעט אונד מיט גאנען אנ-דערס גערייטעט ווערדען!"

„א, אים „שלחן ערוך" ווירד דער" סימן סיה סעיף א' הייסט עס: עס נישט אדערן, דערען גגנס „יעגען דעם אין דעזעלבען ענטהאלטענען בלוטעס פערבאטען איזט! — פערנער הייסט עס: „יעגן זיך אין בריסט-טראפפען אין אינגס אנ' פינדעט. דאס מאן עס נישט עססען! — וועגן „עמארעם דאס צאטפליש בים עססען צו בלוטען אנפאנגט, מיט ער דאס בלוט זארגפעלטיג עגטפערנען". . . (הערר פורט דער גיסטלכער נאך מערערע שטעללען אובער דאס אויסזאלצען דעם פלייסעס" אנ' ד' ה. אן, וואהרים צו ערזעהען איזט, דאס דען יודען דער גגנס פאן בלוט שטרענגסטעס אינטערזאגט איזט.)

„דערארטיגע בעשולדיגונגען גגנען דיא יודען זינד אللא אינפאמע לייגען. דיא אויפטרעטענדען צייגען זינד מיסטעגס זא באזהאפטע, וא אינ'ם-סענדע יודען, אויך דערען אויסזאגען הייגן גגנזיכט צו לייגען איזט. עס איזט וואהל שאן דער פאלל פארגעקאממען. דאס בריסטען פאן יודען ערמארדעט ווארדען, עבענזא וא לידער שאן אינגעהליגע פעללע פארקאמען, דאס יודען פאן בריסטען ערמארדעט ווארדען זינד; אבער גערארדע בייא אللען בזהער פארגעקאממענען בלוט-בע-שולדיגונגען וגגנען דיא יודען „יעגען רעליגיאזער צוועקע בעשעللטע עס זיך נאך אומסטר הערים, דאס דא נישט אינמאל דער גגיאהרליכע מארד יודיך יודען פערבאטען ווארדע."

„אויך אין דייטשלאנד האבען ווייר אין דיעזעם יאהרהונדערטע אינע דערארטיגע געשיכטע, אין דער נאכט פאם 13-טען אויף דען 14-טען יולי 1834 וואר אין עבנס-עהרהייגער בריסטען-הגאמע בייא דיסעלדארף ערמארדעט ווארדען. דיא דאמאלס אין דיסעלדארף ערשיעגענע אמטליכע צייטונג שרייבט הערבייבער פאלגענדעס: „עס דאמען דאביי אומשטאנדע צום עגטדעקונג, וועלכע אינען שהיל דער ליכט-גלייבען מעגגע צו דעם אירהארגע פערלייטען, דאס דעם קינדען אויך עמפאהרענדיג ווייזע דאס בלוט עגטצאגען, ווארדען דיא. וואריים מאן גין ווייטער פאللגעהט, דאס דאבייא נאמה-וועגיג יודען אונד ווייטער פאנאטיסמס שהעטיג גגייזעגן זיין מיסטען, אין פאللגע דער דאזיגר עגטשטאנדענען אויפרעגונגען אונד דערבייטערונג גרייפ אין צאהלרייכער פאللקס-הייפ דיא וואר-נגגען דער יודען אן אונד פערווייסטעט דיא דאמאליגע אמטליכע מיטגגלייד דער דאמאליגע אמטליכע שרייבע הערבייבער פאللגעהט אונד עגטשטעט דיא דארטיגע מינאנגגע אונד עגטשטעט דיא. — יעגיגע מאגע דאווייל ערשיען פאللגעגדע אמטליכע מיטגגלייד: „דיא געשעהענע ערמארדונג אייגעס בריסטען-קינדעס האט אייגען, אים דער באראייא לעגגסט פערפלאסעגער יאהרהונדערטע הערפאהרגעגגגען אבערגלויבען ערוועקט אונד גראבע געוואלטטהעטיגקייטען גגגען דיא יודען אונד גגגען דיא מינאנגגע פערבאלאסט. דיא געריכטליכע פעסטשטעלונג דעס טהאטבע-שטאנדעס דער ערמארדונג האט יודען גגדאנקען אן דיא יודיקליכקייט דיעזער דשמען בלוט-בעשול-דיגונג פאللשטעגדיג ווידערللגגט. אונד דיא דע-דערספהרער דער גגגען דיא יודען גערישטעטען אנגריפפע בעפינדען זיך גין אים געפאנגגנסס!"

זא לייטען דיא בערישט דער דאמאליגען אמטס-צייטונג אונד דיא דאמאליגע אמטליכע קונדמאכונג, (יאللטע מאן אים יאהרע 1834 אבער געשטשעגער זיין, אלס אים יאהרע 1882? דענן דיא דייטיגען גידעדיאזער בעריכטע דייטשען לייד-נאגין אנדערס.)

„פאן דען געשיפטען יודען, וועלכע איבער דיעזע „בלוט-בעשולדיגונג" געשריעבען, וואللען ווייר דען הערדן פאן זאגגענפאللי גגגגען, וועלכער דיעזע בלוט-בעשולדיגונג אים יאהרע 1755 אויף דאס גרינדליכסטע „ווידערלעגטע. אונד גין ערסט אנ-זעד גאאטער לוטהער אונד דער בערודמטע טהעאלאגישע גגלעהרטע וואגגגגגגל הא-בען לעגגסט דיא בעשולדיגונג אלס אייגען „בלא-דען וואהנזיגן" בעצייכגעט! דער גאאטע לוטהער שרייבט אן דיא בריסטען: „וא „אللט איהר דיא יודען צו אייערע גלויבען בעקעהרען, וועגן אויך זיא זא גרייזאם בעהאנדעלט אונד אוהגען דיא גערי-שע לעגע אויפבראנגגגגגג

מעלדעס. האבען דיא יודען אין לונגאש פיר דען קראנקען האנוועד-מינסטער סענדע „תהלים“ גע-זאגט אונד פיר זיינע ווייטער-גענוזונג געבעטע אב-געהאלטען. דעם ערקראנקטען מינסטער געהט עס גוט בעססער.

* (איין טהייערעס בענגרעבנים.) איים ווינען ווירד פאם 9-טען דיעזעס גנעמעלדעט: גוסטעגן אונטערזוכטע דער דירעקטאר דער שטאאטס-שולדען-קאססע, הערר האפ-אטה פאם דיאט, דיא דארט איינגעהיפטען פארדעקטע אן זילבער-געלד. אלס דערזולבע זיך בלטטע, שטרעק-טע איך דענגעלבען אין שלעכט איינגעשיכטע, מעם לאנגער פאן זילבער, אינגעפעהר 30000 גולד, אונד בעגריב איהן בינאהע פאללשטענדיג. דיא לאסט וואר 7 צענטנער שווער. נור מיט מיהע גע-לאנג עס דען הערבייגעאילטען בעאמטען אונד דיענגען, דען האפ-אטה איים זיינעם זילבער-גראבע צו בעפרייען. דער הערר האפ-אטה איזט וואהל אים זיינעם „טהייערן בעגרעבנים“ לעבענדיג איינגעשאנגען, דאך נוכ אלגע איינגע שווערע-ליכע קווטשונגען אונד פערוואנדונגען דאפאנגע-טראגען צו האבען!

* (איין יודע פערשווונדענער.) דער גוסטערינג „פעסטער לאיד“ שרייבט: „איין יידישער קיפמאנן איים זאמבאר, נאמענס יולאיס קלין (נאך דעם „פעסטער שווינאל“ וואר דערזעל-בע נוכ איים זאמבאר, זאנדערן איים פינפערבען), פערלעים אם ערסטען דיעזעס זיינע פאמיליע מיט דער אנגאבע ער ריינע נאך מעגעדיי. אללין שאן אם 3. דיעזעס ערהיעלט זיינע פרייא איינע אין פעסט צור פאסט גענגבעגע כארדעשפאנדענע-כארטע, וואהרן ער פאן אידר פיר עיינע אבשיעד נאדם. דא ער אן דען „יעלען דער דאמי זיינעם דעבען איין ענדע מאכען ווילל. — דיא פרייא מעלדעגאפיריטע זאגליך אן דיא הייפשטעדטישע פאליציי, דאמיט דיעזע דורך דעמטיישעגם איינגייפען דיעזען ועלבסט-מארד פערהינדערע. דאך געלאנג עס דער פאליציי ניכט, דיא וואהרנג דעם קלין אין דער הייפשטאדט איינפערגיג צו מאכען. דא קלין איין שאן פאר צוויי אהרען איינגע זולבסט-מארד פערזוכטע, זא איזט עס לידער וואהרשיינליך, דאס ער דיעסמאל זיינגן טריינען פראן צור איינפיהרונג גבראכטע. קלין איזט אינגעפעהר 40 יאהרע אלט, פאן האנדע-ל דרעפטגער שטאטור. דיא דעכטע האנד איזט אים אין פאלגע איינגע כאמבען-בריכען אין זיינע גע-ריכטט אונד האט דערזולבע אין דער מיטטע דעם כאפפס איינע קאהלע שטערלע פאן דער גראבע איינגעס קרייצעס.

נאכטראג.

דיא ערקלערונג דעם סרטאנס גגען אראבי פאשא לינגט בעריכט אין אנדערס וואהרליכע פאר. עס הייסט אין דערזולבען איינער אנדערס: „דער וויצע-קאנג פאן עגיפטען איזט איינגטריט

מיין שטעללפערטרעטער. דעם יעדער גגהארזאם שולדיג איזט! אראבי פאשא האט זיך גגגען דען וויצע-קאנג איפגעלעגנט. דאך ערקאנגטע ער שפעטער דיעזען פעהלער. איך פערציעה אים אונד שטיקטע איהן זאגאר מיט איינעם האהען אר-דען, אבער אראבי פאשא האט זיך גייערדינגס ביא פעלען אנלעססען גגגען דען וויצע-קאנג עמפאערט; יא, ער ערגיפיפ איינגעמעקטע גגיואלטסמאסרעגגלן גגגען דיא דרוינגס-שיפפע ענגלאנדס, וועלכעס דאך אינזער „אלטער פריינד אונד פערבינדעטער“ איזט! איים דיעזעס גרונדע ערקלערע איך דען אראבי פאשא אים רעכעדלען. עס דארף אים גיעמאנד גגהארכען, דא נור דער וויצע-קאנג, אלס מיין שטעללפערטרעטער, דער רעכטמעסיגע בעהערר-שער עיפפעגס איזט!“ — ווא גגזאגט, דאס, וואס דער מולאן דא ערקלערט, האט גגייס דיעע ריכ-טיגקייט. אללין ווען ער ענגלאנד אלס דען „אל-טען פריינד אונד פערבינדעטען“ דער טירקייא בע-צייכנעט, דא דארף דיא טירקייא ווירקליך איים-פען: גאטט בעהיטע מיך פאר מיינען פריינדען!“

פרעגומעראציאנס-איינלאדונג.

ווי איזטכן אונטערע גגהערטען פרעגומעראטען, דערען פרעגומעראציאנס-מעדען אם 15. איינגסט 1882 צו גגיע גגעטט (וואס נאנען דייטליך איין אחדיר „אדרעס-שליפפע“ אנגעגיבען איזט), אחדיר פרעגומעראציאן צו ערגייזען, דאמיט דיא פרעזונגזונג דער בלעטט. מער קיינע שטאטיג עריכטיג.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

נעטריידע-נעשעפט. פאן וויייצען וואר גגפטעען וזוגגג צו מארקט גגבראכט. דער פערקיף וואר שוואך. 18000 מעטצ וואירדען פערקיופט.

וויייצען (גגיע) 100 מטצ. 82. ק' 11,25 גולד. 600 מטצ. 82 ק' 11,30 גול. 1200 מטצ. 81.5 קילא. 11'15 גולד. 400 מטצ. 81.5 קילא 11'15 גולד. 600 78.5 קילא 11.95 גול. פעסטער-באדע 350 מעטצ. 80 קילא 11'75 גולד. 1800 מעטצ. 80 קילא 11.15 גולד. — 2000 מעטצ.-צענטנער 79 פלאראאס - 11' גול. 900 מטצ. 79 קילא 11'05 גולד. 200 מעטצ. 79 קילא 10.75 גול. וויינגגרטנער 200 מעטצ. 80 קילא 10,90 גול. 3000 מטצ. 80 ק' 11.20 גול. 150 מעטצ. 78 קילא 11,15 גולדען. — (אללעס פער 100 קילא.)

גערסטע 7,80—8.25 גולד.

קוקורוץ 8.10—8,25 גולד.

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. ביא דער אם 11-טען ד. מ. דיער אין פעסט אבגעהאלטענען וואכענ-מארקטע וואירדען 2093 שווין גאס- אונד 2767 קלוין-פיעה צו מארקט גגבראכט. דערפאן וואירדען פערקיופט: 22 שווין שטייערע, פער שווין פאן 75—124 גולדען — 995 אכסען דאס פאר פאן 196—400 גולד. 700 קוהע, דאס פאר פאן 130—295 גולד. 128 מעלק-קוהע דאס שווין פאן 86—194 גול. 194 שווין מיפפעל, דאס פאר צו 180—255 גול. 1362 שווין קעלבער, דאס שווין פאן 14—45 גולד. 1405 שווין שאפפע דאס פאר 8,50—19 גולד. פרייזע פער 100 קילא: אכסען-פלייש 54.50—57 גולד. קוה-פלייש 50 — 53. גולד., קאלב-פלייש 54—70 גולד. ביפפל-פלייש 46—49.50 גולד.

לאטטא-ציעהונג פאם 9. איינגסט 1882.

הערמאנגשטאדט:	57	33	32	85	13	
לעמבערג:	5	88	35	58	28	
פראג:	55		10	78	30	23

פערגאנטווארטליכער רעדאקטעור: מאיר בר"י רייז.

קאנקורז.

אין דער דיעזיגען ארטהראדאקסען געמיינדע איזט בי 1-טען סעפטעמבער ל"י דיא שטעללע אייגעס חזן, דער צוגלייך שו"ב וקו"א זיין מוס. מיט דעם יאהרעס געהאלט פאן 450 גול' זאממט פרייער וואהנונג. האלבער שחיטה איזט מיט ניכט אונבע-דייטענדען עמאלומענטען צו בעזעטצען. בעווערבער, וועלכע מיט קבלות פאן אנערקאנגטען ארטהראדאק-סען ראבבינען פערזעהען זינד, האבען צו איינעם פראבע-פאהרטאג צו ערשיינען. — רייזע-שפעזען ווערדען נור דעם אקצעפטירטען פערגיטעט.

פרייענקירכען (ווייזוועלבריגער קאמיטאט) 1882

2-3 דער פארשטאנד.

קאנקורז.

אין דער דיעזיגען איזראעליטישען פיליאל-געמיינדע איזט דיא שטעללע איינעס ש"ב, קו"א ובעל תפלה, דער צוגלייך רעליגיאן אונטערריכטעט אונד דער אינגאייטען שפאבע מעכטיג איזט, ביז ראש חדש חשון הבעל צו בעזעטצען. וואהנונגל-בער געהאלט פאן fl. 5 זאממט פרייער וואהנונג. — רעפלעקטאנטען יאללען אידרע ציינגסע ביז ענדע אלול איינגעגרען. — נור דער בעריפענע קאנן צום פראבע-פאהרטאג ערשיינען. דעם אקצעפטירטען ווערדען דיא שפעזען פערגיטעט.

Naszvad (בייא ניידזיעל קאמיטאט קאם.)

2—3 מיכאעל ראטה, פרעזעס.

קאנקורז.

אין דער אויטאנאמען ארטהראדאקסען-גע-מיינדע צו גראם-ריפפעניי, גראם-מאפאלטשאניער בעצירק (קאמיטאט ניטרא) ווירד צום קאממענדען קודזע אין טיכטיגער פארבעסער, דער צוגלייך שיחט ובודק איינע קו"א איזט, אקצעפטירט. דער-וועלבע מיט רבלות פאן אנערקאנגטען ארטהראדאק-סען ראבבינען בעזעטצען. — געהאלט: פיפהונ-דערט גולדען, נעבסט דעם וואהנונג אונד איינקאממע דער מכוה. פראבעפאהרטאג ערוויינגט. דאך ווער-דען רייזעספעזען נור דעם אקצעפטירטען ערזעטצען.

1—* דער פארשטאנד.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע	קוואלטעט פער הונדערטקילא	פער קילאגראם
וויייצען		
נארד-אונגאריישער	75	—
„ „ „	76	
„ „ „	77	. — .
„ „ „	78	10.20—10.30
„ „ „	79	10.35—10.40
„ „ „	80	10.45—10.50
„ „ „	81	10.55—10.60
פעסטער-באדעניי(נייא)	75	—.— —.—
„ „ „	76	. — .
„ „ „	77	—.—
„ „ „	78	10.45—10.55
„ „ „	79	10.55—10.70
„ „ „	80	10.75—10.85
„ „ „	81	10.85—10.95
טהיס		
„ „ „	75	—.—
„ „ „	76	—.—
„ „ „	77	—.—
„ „ „	78	10.50—10.60
„ „ „	79	10.60—10.75
„ „ „	80	10.80—10.85
„ „ „	81	10.90—11.—
וויינגגרטנער	76	. — .
„ „ „	77	. — .
„ „ „	78	10.45—10.55
„ „ „	79	10.55—10.70
„ „ „	80	10.75—10.80
„ „ „	81	10.85—10.95

פרוכטע		פער הונדערטקילא	פער קילאגראם
קאין		70	7.10—7.40
נדקסע פארלע		62	—.— —.—
נדקסע פשעניי		62	6.50—6.65
האפער		40	6.65—6.75
קוקוריץ באנאטי		75	8.10—8.20
אנדערע		73	8.05—8.10
הערזע		—	—.— —.—
וויייצען	פער הערבסט		9.70
	„		—.—
	„		—.—
קוקזיזען	„		—.—
נדקסע	„		—.—
האפער	„ הערבסט		6.25
	„		—.—
	„		—.—
	רעגן		—.—

מאלדען-מעהל		פר. אל.
טופפער	0	21.40
„	1	20.80
„	2	20.20
„	3	19.50
„	4	19.—
„	5	18.40
„	6	17.—
„	7	15.40
„	8	14.40
„	8½	12.40
דער באלען צו 100 קילאגראם פיר זאק		

שפייזיזס: אלטע מעסאדע מיטעלגע . . 33.50
„ נייע „ קאמפפעל . . 30.60

מורז-טאבעללע פאם 10 איינגסט

	קי.	אל.
גערדמורז		
וולבער-אפשע	—	100
וזוקאשען	5	62
קפפעריינג-אינגאריש 8 גולדען גולד.		
שטיק (20 פאונט)	9	50
נאפאלעאנדאר	9	50
וויינגגרטנער	58	50
(20 מארקשטיק)	11	71
פאפיר-וועבל	1	19
לאזע.		
1854-ער 4 פערצענטיג שפאנגס-לאזע	—	120
1860-ער „ נאמצע	—	131
דעסעל	—	136
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	—	173
דעסעל „ 50 „	—	171
פאמא יובילעום-לאזע	—	54
פרייבורגער-לאזע	—	24
קרעדיט-לאזע	—	179
פלאראיס-לאזע צו 40 גולדען	—	41
אלט-אלבערטינע-אלגעמיינע-לאזע	—	109
אנטבערפענער לאזע	—	24
קינדערלאזע צו 10 גולדען	—	10
פלאראיס-לאזע „ 20 „	19	75
אלגעמיינע לאזע „ 40 „	—	40
מאלטעס לאזע „ 40 „	—	38
וועלדסם-לאזע „ 10 „	—	20
מאלם-לאזע „ 40 „	—	53
שלאצבורגער לאזע „ 20 „	—	24
פש.-דונגאס לאזע „ 40 „	—	46

	קי.	אל.
קאזע.		
פאפאלטשלאזע לאזע צו (2 גולד.)	—	24
פרייבע-לאזע „ 100 „	—	127
דעסעל „ 50 „	—	63
וואלדשטיין-לאזע „ 20 „	28	50
וויינ-שניטפיר-לאזע „ 20 „	—	30
אנגלאיש-פרעמדען-לאזע צו 100 גולד.	120	50
פרייבע-פראג-לאזע	110	50
וויינגגרטנער-לאזע	125	75
יעדער-מאנערע		
אונגאריש גאלדענע 6%	—	120
דעסעל צו 4 פערצענט	88	45
אונגאריש מאפיר-רענטע	87	10
אונגאריש גרונדענטלאסטונגס-	98	60
פרעמדענלייהע	—	95
קאסא יובילעום-לאזע	99	25
פרייבורגער	102	—
קרעדיט-לאזע	100	50
אונגאריש אייזענבאהן-אקציען	135	—
וויינגגרטנער-אבראגונגס-אקציען	97	50
פאפאדיטיזע דער אונגאריש באהנען-		
קינדערלאזע לאזע צו 10 גולדען	—	101
דער אונגאריש דונאבאדקען באהן צו 5% פערצענט	102	75
דער אונגאריש אללגעמיינע באהנען-		
דרעזדן-אנשפאנג צו 5 אינגאלד		
פערצענט	98	50
דער אפפאלבאהן	91	20
דער נאדדיאפפאלבאהן	—	165

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitzneruoulevard.

הערדן נאָדי דיא רעדע זיין." — דער געסטרינגע „עדיטערטעש" פערעאָפענטליכט נון דיא קאָפּיע דעם פראָטאָקאָללס איבער דען בעפיעל דער לייכע ביא טיסאָ-דאדא. ווייד פינדען היערין נוכסט נייטס. דער אינהאלט דעם פראָטאָקאָללס איזט בע-ריישט צו ווידערהאלטענמאלען אין דען אונגאַרי-שען בלעטטערן פערעאָפענטליכט וואָרדען אונד דאס רעזולטאט דעזעלבען לויטעט דאהין, דאס דיא ביא טיסאָ-דאדא איפינדערנע לייכע דורכ-אוס נוכט דיא דער עסטער שאָלימאָיט איזט!

(המון דער צווייטע.) דער יודען-פרעסעריישע אינגאטיעף וואר מיט דעכט אומ-מער אלס „המן" בעצייכנעט, דא איך ער יוהרעגד זייער מוסטערשאפט זיין גאנצעס שפרעכען איך פערנכטונג דער יודען ריכטעטע. אלס דערזעלבע געשטיצט, אונד הערד פאָן טאָלסטאָי אן זיינע שטעללע צום ריכטיגען מוסטער דעם אונגערן ע-גאנצען וואָרדע — דא לאָנגטען דיא יודען רוסלאנדס זאָגליך פייער איפאטהמען. דער נייע מוסטער טראָט זאָלכע פערפיגונגען, דאס זעלבסט דיא בע-ריישט אוסגעוואנדערטען יודען עטעט וויעדער גערינע אן אהדע הומאטה צורקקעהרען. — אבער מיט דעם שטרעבע אינגאטיעפס פאָן זייער מוס-טער-שטעללע וואר דיא זאכע נאָך נוכט אבגעטהאן, דענעם „עבר ישראל" וואר פיר זיין געוואלטטה-טיגעס פערפאהרען גענען דיא יודען אינע נאָך דערטערע בעטטראפונג בעטטעמט. זא וויירד אוס פעטערסבורג פאָם 11-טען דעצעמבער פאָלגענדעס טע-לעגראָמ: „גראף אינגאטיעף וואָרדע געסטערן אוס יזיעגס נטע לאָמעגעטע-פאָרלאָסן" פערפ-האָסטעט אונד דורך שנראָסטען הערדער טראָנס-פאָרטס!" — דעזע קוריצע דעפעשע זאגט זעהר פיעל. דא מוססען זיך יעדעס יעטע וואָרטע אויפ-דרענגען, וועלכע „ריס" דעם „המן" צוגרופען: אס דאלטט הינפאָלגנדע תפילה: „המאט דיא, אלס יודענ-פיינד, בעגאנגען צו פאָללען, זא וויירד דיא אומ-מער אונד אוממער נאָך טוגעפאָלען." אזט אינגאטיעף פאָן זייגער מוסטער-שטעללע גע-שטרעבט, זא בלייבט עס נוכט דאביא, אונדערן עד שטרעבט וויישער, אונד בעפינדעט דערזעלבע זיך בעריישט אם קערפער, אם פעללייכט גליך „המן" דעם ערסטען, אם נאָלגען צו גרוטן. אם „וועלכעס גרוטן דיא פערדאפטיגע אינגאטיעפס ערפאָלגט, אזט וואָהל אום דער קוריצען טעלעגראפיש-שען מעלדונג נוכט צו ערזעהען, עס דיענט אבער אויך דער דאנק, דאס דערזעלבע נוך יעטגען אינגער פאָלי-טישען פערשיראונג פערהאפטעט וויירדען קאָנגטע, פעללייכט שטעללט עס זיך הערויס, דאס ער מיט דען גיהולדסטען געמיטהאטט אזט געמאכט האט, עס אזט אינמאל נוכט אנדערס. ווער אין פיינר

דער יודען אזט, דער אזט נעווים גלייכצייטיג אויך אין פיינר זייגעס מאָנאַרכען אינד זייגעס פאָ-טערלאנדעס! אם זייגער פרוואטאבע צו גענעגען, וואָللטע יא אינגאטיעף אללע יודען אום רוסלאנד וועגען, אָבגלייך ער וואָהל נעוואוסט, דאס דעם רוסישען ריכטע הערדיס דער עפפענטליכטטע שא-דען ערוואכסען מוסטע! — בעקאנגטליך גיבט עס אי-נען אָגגאנגטען „פורים של מצרים", וועלכען דיא עגיפטישען יודען יאהרהונדערטע הינדורך פיערטען אונד הייבא אָגאַר אינע אינגעגע „מגלה" לאזען, ווייל אויך דארט אין „עכר ישראל", דער גלייכצי-טיג נוכט נור אין פיינד דער יודען, אָגדערן אויך אין פיינד זייגעס מאָנאַרכען וואר, פערניכטעט וואר-דע. דער פאָלל וואר פאָللגענדער: אום יאהרע 1517 קאם עגיפטען דאס ערסטעמאל אונטער דיא אָבער-הערשאפט דעם טורקישען סולטאנס. צאהלרייכע יודען פאָן דארטען, דיא אם יאהרע 1492 אום שפא-נין פערטריבען וואָרדען, אונדערטען אנלייך נאָך עגיפטען. דא יא דיא יודען אין אללען פאָיינ-צען, דיא אונטער טורקישער אבערהערשאפט שטאנדען, פייינדליכע איפנאהמע פאנדען. דיא הייסטאָللע אונטער דיזען נאָך עגיפטען אינגע-וואנדערטען שפאנישען יודען שפעלטען דער אבער-דאכטונגען ר' דוד אבן אבי זמרה (דער רבי פאָם ר"י הקריש) אונד דער געטינדע-פאָרשטעהער ר' אברהם דע מאסטרא, וועלכער אם איפטראנע דעם סולטאנס דיא גאָלד- אונד זילבער-מינגען פרוגטע נאטירליך מיט דעם בעלדינסטע דעם סול-טאנס, נון דעכטע דאמאלס אלס „הצר-קאנט אין עגיפטען אכטער שאטאן, דער פאָן דער יהדשען בעפאָللערונג וועגען זייגעס יודען-פרעסעריישען טריבענס „שטן" גענאנגט וואָרדע. דעזער עמ-פאָרטש זיך גגען דען סולטאן אונד וואָللטע גאנזע עגיפטען פאָן דער טורקיא לאָזריסען, אם זיך צום זעלבستהערשער עמפאָרצשווינגען. אם דעם פאָל-קע דעשפעקט אינפאָלגען צו קאָנגען, ערשטיילטע ער דעם ר' אברהם דע מאסטרא דען בעפעהל, דיא מיגגען פאָן נון אם נוכט מיט דעם בוללע דעם סולטאנס, זאגדערן מיט ז ו י ג ע ם בוללע צו פרעגען, דא ער גינגעמער דער זעלבستהערשער עגיפטענס איזט! דיא יודען עריוויזען אבער פיר אחדיען רעכטמעסיגען מאָנאַרכען אוממער אינע אינגעגשטעללטע בוללע טייל. ר' אברהם דע מאסטרא וואָللטע יעגען אויך דיזעס בעפעהלע אינגעס „רע-בעللען" נוכט פאָللע לייסען, זאגדערן פלוכטעטע נאך מאָנטאנגינאפעל, וא ער דען גאנצען דע-וואָלטיגאנס-פאָלאן דעם אכטער שאטאן דעם סול-טאן מטשטייטע. קיים האט דיזער רעבעלל דיא פאָלגע דעם יודישען מעגע-מיסטערס ערפאָהרען, אלס ער אللע עגיפטישען יודען אין דען קערקער

ווערפען אונד דערען דיזער פלינדערן לעבען. ענד-ליך לעבעס ער 12 דער אנגעזעהענסטען יודען אין זיינען פאלאסט שלעפען, פאָן דענען ער איינע זעהר גראסע סוממע געלדעס פאָרדערטע, מיט דען דאהענדען וואָרטען: „ווענן איהר מיר דיזען סוממע בינגען קירצעסטער צייט נוכט איפטרייבט, זא פערפאָللעט איהר זאמטט וויב אונד קינדערן איינעס גרויענהאפטען טאָדע!" — דיא געפאהר וואר זעהר גראס. דא איינע אלאָד גראסע סוממע אינמאָللך איפצוברינגען וואר. אין איפ-סערסט פאָאמטער גרייז, נאמענס ר' שמואל סירוللא. פערזאממעלטע אللע קלייגען קינדער אונטער 12 יאהרען. דיא נאטירליך איך פיר דען טאָד בע-שטיממט וואָרען. אין דער סינאגאגע צום געבעטע, דאס שרייען אונד יאממערן דיזער קליינען קינדער צום אللמעכטיגען גאטטע אם היממעל אם הילפע אונד רעטטונג מאכטע אייגען ערשטטערנדען אינדרוק, אונד דיא רעטטונג כאם אויך. — דיא 12 יודען ערשטיגען נעמליך וויעדער אים פאלאסטע דער וויצע-כאנגס, אם אזהם דאס פאָן איהנען אויפגעראכטע גערה צו איבערגעבען: דאָך וואר דיעס נוכט איינמאל דער צווגטע טהייל יענער סוממע, דיא דער וויצע-כאנג איינגעלליך פאָרדער-טע, זיא וואָרדען בלאס פאָן איינעס אדייאנטען עמפאָהלען מיט דען וואָרטען: „מין הערר בעפיע-דעט זיך אים בארג-ציממער, זאבאלד ער וויעדער-קערט, מיססען נאָך הייטע אللע יודען, נראָס אונד קלין, איינעס טעגלילכען טאָדעס שטערבען!" — אין דעמזעלבען איינגעבליק, אין וועלכעם דער אדי-טאנט דיזע דראָהונג איינשטיגט, וואָרדע אכטער שאטאן פאָן איינעס דעם סולטאן טרייא געבליעבע-גען אפפיציערע אים בארג-ציממער איבערפאللען, שייער פערוואונדעט אונד ערגיפפען, אונפערצו-לוך דאביי וואָרדע דיזער דעבעלל עגטהייטטע, וועהרענד יענער אפפיציער דיא איינגעקערטען יודען אויף פיינד פיס וועצטע. דער טאג דער דעע-טונג וואר אם 27-טען אדער 28-טען אדר 1524, יעל-בער טאג דענן אויך זאדאגן אלס „פורים של מצרים" געפייערט וואָרדע. — האפפען וויר, דאס אויך אנ-נאטיעף אין זאלכעם ענדע ניממט. דאס אונזערע דאָרטיגען גלייבענסבריידער פאللע אויזזאכע בען ווערדען, איינען „פורים של רוסיה" צו פיערן!

(אין שרעקליכעם גלייכעניש.) האט זיך אין גראדנא (רוסלאנד) צוגעטראגען. אין דעם קעللער, אונטער דער דאָרטיגען יידישען קי-דעשיללע, וואר פיינער אנגעפאפפט, דורך דיא אנ-פאָרדערונגען דעם איינגעפאפטען עגטהאפטע פערזאמ-מלטע דיא אינגעקערטע בוללע אין אלטע אונד נאָדי-קענד זיין, וויא דיא אין דען לעצטען מאנען בוים!

„אַ. סנגאָאָר (יאנוש אנגעלא) איך האבע אין הייליגעס גערבערע צו פערפאللען, זא איך אין פאָللגראכטע, בין איך וויעדער דאס, וואס איך פריהער וואר!"

דער לעטצטע מערקס נון דיא כאַט אבגיכט אנגעלא ווייللאנ'ס: ער לייס זיך נור דארום אום הייסמאנן דער פאלאסט-וואכע ערגענגען, דאמיט ער אום זא לייכטער רי-ענגיס פינדע אין זיינען פאלאסט אינגעזעהען לאססען קאָנגע אנגעלא ווייللאנ'ס גגלערבע וואר, פיר דאס פע-נאסטע בלוס זיינע פאטערס דאכע צו גערהמען.

דרייאינזעכציגסטעס קאפיטעל.

יענגע וואר אין זיינעס אונטערגעהמען גגגען דיא באאָגע רעכט גלייקליך. דיא שרעקליכען פערשווינגען וואָרען ערשטיקט, דיא באאָגע אונטערוואָרפען, אונד אין נאָכעד מהייל אינאלענס קאם אונטער זיינע הערשאפט. יעטצט הארגעللט עס זיך אבער דארום, דאס בעריישט מאן פאָللגאסען אונד גגלד האבען.

אנפאנגס וואָللטע יענגע אינגע וואנגאנגסט „בע-גערוהרע", פאָللגאסען אָהנע בעצאהלונג, וויא עס שאָן אינסט אונטער דען אלטען ראָמערן וואר, אינפיהרען. וזא-דום זאָللטע נכט יעדער ראָמער אָהנע גגלד, אונד צוואר בלאָם אוס פאטעלאנדס-ליעבע, זיינע פייהיגען פע-פהרדיגען! אבער עס פאנד זיך קיין אינגעגע ראָמער, דער

דיזיקליך צו פרייא צו זיין אונד בוים. אין דער פרכט מיין לעבען אינגעגעגען; נון! דיא בעסטע וויא דיר גע-וועהרט, דיא בוים הייסמאנן! אבער וויא גגאנגט, אין הייסמאנן דאך נכט אומסר עגגעגגיס אונד נאדרגע-קענד זיין, וויא דיא אין דען לעצטען מאנען בוים!

„אַ. סנגאָאָר (יאנוש אנגעלא) איך האבע אין הייליגעס גערבערע צו פערפאللען, זא איך אין פאָللגראכטע, בין איך וויעדער דאס, וואס איך פריהער וואר!"

דער לעטצטע מערקס נון דיא כאַט אבגיכט אנגעלא ווייللאנ'ס: ער לייס זיך נור דארום אום הייסמאנן דער פאלאסט-וואכע ערגענגען, דאמיט ער אום זא לייכטער רי-ענגיס פינדע אין זיינען פאלאסט אינגעזעהען לאססען קאָנגע אנגעלא ווייللאנ'ס גגלערבע וואר, פיר דאס פע-נאסטע בלוס זיינע פאטערס דאכע צו גערהמען.

דרייאינזעכציגסטעס קאפיטעל.

יענגע וואר אין זיינעס אונטערגעהמען גגגען דיא באאָגע רעכט גלייקליך. דיא שרעקליכען פערשווינגען וואָרען ערשטיקט, דיא באאָגע אונטערוואָרפען, אונד אין נאָכעד מהייל אינאלענס קאם אונטער זיינע הערשאפט. יעטצט הארגעللט עס זיך אבער דארום, דאס בעריישט מאן פאָللגאסען אונד גגלד האבען.

אנפאנגס וואָللטע יענגע אינגע וואנגאנגסט „בע-גערוהרע", פאָللגאסען אָהנע בעצאהלונג, וויא עס שאָן אינסט אונטער דען אלטען ראָמערן וואר, אינפיהרען. וזא-דום זאָللטע נכט יעדער ראָמער אָהנע גגלד, אונד צוואר בלאָם אוס פאטעלאנדס-ליעבע, זיינע פייהיגען פע-פהרדיגען! אבער עס פאנד זיך קיין אינגעגע ראָמער, דער

„איך האבע אין הייליגעס גגלערבע צו פערפאللען, אונד דעגקע נור דאריבער נאך. וויא איך דיזער מיינער פפליכט גאלדענס גגגען לייסטען קאָנגע!"

איינגע מאנגס, אלס דער הייסמאנן דער פאלאסט-וואכע ערקראנקטע, קאם אנגעלא צו זיינגע אונד זאגטע: „סנגאָאָר! ערגענגעס איהר אייך, וויא איך אין דער שלאכט בייא וויטעבסא מיך אים קאמפפע זא אינגעזיכגעטע, דאס וועלכעס דער קאָדיגער אלבאָגאָן אייך מיך אויס-מערקזאם וואָרדע?"

„איך ערגענגע מיך דיינער מאפפערקזאם ווהל, אבער וועהראבד דיזעס פאָגאָן" זאגטע יענגע.

„נון, עבען וויל דער הייסמאנן דער פאלאסט-וואכע ערקראנקטע, זא מאכטע איך אום דיזעס שטעللע ערזיכטיג, איך בין פערפליכטט צו יענגע, אום הייסמאנן דער פאלאסט-וואכע צו זיין, אבער דיזעס שטעللע ערפאָרדערט מעהר מייגע אלס שטערקע."

„נון, מיין לעבער אנגעלא; (יאנוש יענגע) דיא בע-קאמפפע אייגע האטעגע שטעللע. איך וויל פאָللגאָגגיגע דען נעכטסען אפפיציער צום הייסמאנגע מיינער פאלאסט-וואכע ערגענגען, דיא פאָللגאסען לאססען זיך פאָן אייגעס יענגען מאנגס נוכט זא לייכט בעפעהלען."

„סנגאָאָר! (יאנוש אנגעלא) איך צוטטעע בייא דעם גגראנגען, דאס אייער נייער הייסמאנן פאָللט זיין קאָנגעע, אונד דאס פאָللגאָגגיגע דען דיזעגען אין דיזעגען פאלאסט אָהנע יעדעס הינדערניס אינגרייגגען וווערדען. איך בטטטע אייך נאָכמאָللס, נגגעגע מיר דיזעע שטעللע!"

„וואס אייגט דיר אנגעלא? (יאנוש יענגע) דיא צוטטעע בטטטע וויירלליך, דיא בוים בלאָם: דיא שיגגס מיר

דיעס מחון וואָللטע, דיא דאטע אגגען נגגעלך, „וואיס זיגד דיא פיגדען פאָللדאטען בגגסטע אלס וויר? וגגגן מאן מיט אגגגגגן שטיגגגן דיא פיגדען קיגגגגר בגגאָللט, וואיס וואָللטען דיא אינגרייטטען אגגאָגגס דגגגגן?"

יגגגגגי זאט גגן באלד אין, דאס ער בגגס אלטען בלייבגגן מגגסטע; ער מגגסטע פאָللדאטען אגגגגבגגן, אונד אום דגגגגן צו צאָللגן, מגגסטע ער גגס אלטען מגגטטע גגגגגג

נעגען דיא כריסטען איינע לינע וואר, זאָ איזט איך בעציגליך דער יודען!"

עס איזט מערקווירדיג, דאס דיעזער גיסטליכער, דער נגען דיא בעשולדיגונג, אלס יידען דיא יודען „צו רעליגיאזען ציוועקען" כריסטען-בלוט בעגאטהיגען, מיט זאָ פעלעם אייפער אנקעמפפט, דענגאָך צוגיבט. דאס איין נגיאהרליכער כריסטען-מאָרד וויטענס דער יודען אים זאָ דענקבארער, אלס מערערע עהנליכע פעללע עבען אין לעטצטערער צייט פאָרגעקאָממען זיין זאָללען! — עס איזט ערשטונליך, וויא גרונדליך דיעזער גיסטליכער „ש"ם ופסקים" דורכשטודירט האט! דענן דאס ער דיעזע שטעללען ניכט מיט הילפע איינעס יודען אנפיהרט; יא, דאס ער זיינען אַרטיקעל „ניכט איך איינע אנרעגונג יודישער-זיטס" געשריעבען, דאס איזט דאך נגוים, דא ער זאָגטט דאך ניכט ערווערבט העטטע, דאס עבען אין לעטצטערער צייט מעהרערע „כריסטען-מאָרדע" דורך יודען פאָרגעפאללען! — „ערענפאללס ווערע עס וויגטיגערעטה, דאס דיעזע אַרטיקעל דורך אללע צייטונגען פערבריטיגט פינדע, דאמיט זיך וועניגסטענס אללעס אובעריצינג, דאס דיא בעשולדיגונג, עס כריסטען דיא יודען כריסטענגלוב צו רעליגיאזען צוועקען, ענטשיעדען איזט!

דער קריעג אין עגיפטען.

איינע קאָנסטאנטינאָפעלער דעפעשע פאָם 11. איינסט מעלדעט: אין דער דעטצטען קאָנפערענצ-וועגען פרידענסטען דיא פערטרעטער דער טורקייא, עסטערייך-אונגארנס, דייטשלאנד אונד רוס-לאנדס, דאס זיא דען אנטראג איטאליענס אין בעצוג אויף דיא בעשוועגונג דעס זועז-קאנאלס אנגענאמען. (איטאליענס אנטראג לויטעט נעמליך דאהין, דאס „ווענן זיך איך דיא איבריגען איראָפעאָ-שען גראָסמאַכטען אין דען עגיפטישען קריעג ניכט הינגיטשען וואללען, זאָ מאָגען זיא דאך געמיינזאם דען זועז-קאנאל בעשוטצען, וויל דיעזער פיר אללע אנדערעלס-שיפפע נאך דעס זוילכען אזען דען איינגיגען קריעגסטען וועג בילדעט.) בעגאָ-ריר דעס עגיפטישען קריעגעס עקלעלטעט דער עגלישע געזאנדטע: „דיא צייטונגען אנגלאנדס צוי מיטטיילונג דער טורקישען אנטעס אים קריעגע נעגען דיא דייטשלאנדישען עגיפטער הענגט פאָן פאָלגענדען בעדינגונגען אב: 1) וועהרענד דער גענעהמיגונג מיליטער שען אנטערנעהמונג בע-האלט זיך אנגלאנד דיא פאָללע פרייהייט זייגער מיטטעלמעער פאָר; דאס הייסט: אנגלאנד וויל זיך אין אייגנעס קריעגס-פאָלגע אונד אין זייגעס אונטער-נעהמען אין עגיפטען פאָן דער טורקייא אונד דען אינגאנדער גענטשטעהט, איזט יענע, דיא יעטצט זיי-טענס דער מאָהאממעדאנישען וועלט דראָהט. ווער האבען בעריישס ערוועהנט, דאס אין בייראוטה (קליין-אזיען) זייטענס דער מאָהאממעדאנער צאהל-רייכע כריסטען געשאָדטעט וואָרדען, וויל זיא בע-שולדיגט וואָרדען, צו רעליגיאזען צוועקען בלוט פאָן מאָהאממעדאנערן צו בעגאָטהיגען. דאס איזט אבער נור דער קליינע אנפאנג גראָסער ער-איינגיססע. אין דער טהאט איזט דיא געפאָהר זעהר נאהע, דאס אין פאָלגע דער עגיפטישען אנגעלעגענ-הייט אין אינגלאנדבאהער קריעג צווישען כריסטען אונד מאָהאממעדאנערן עגטשטעהען וועהרע. ווער ראָגגען אללע עס ערלעבען, דאס אזיען אונד אירא פאָא געגען אינגאנדער צו אינגען דער מאָהאממעדאנישען וועלט דערגעהט.

אנדערען מעכטען ניכטס פאָרשרייבען לאסטען; — 2) דיא ווירקונגען דעס אנטראגעס דער איטאליענ-שען רעגיערונג וועגען געמיינשאפטליכען שטעצעס דעס זועז-קאנאלס האָרען איך, זאָבאלד דער פרידע אין עגיפטען וועדער דערגעשטעללט איזט; דאס הייסט: דיא שיפפע דער איראָפעאָישען מעכ-טע, וועלכע געמיינשאפטליך דען זועז-קאנאל בע-זעצטען, מיסטען זיך ווידער צוריקציעהען; — 3) זאָללטע איך דיא הילפע דער איבריגען איראָ-פעאָישען גראָס-מעכטע צור אונטערדריקונג דער רעוואָלוציאָן נאָטהווענדיג ווערדען, זאָ זאָללען איך דיא מאנגשאפטען דער שיפפע דער איראָפעאָישען גראָס-מעכטע אים זועז-קאנאל זיך אויסשיפפען אונד הילפע לייסטען מיסען." וועהרענד דער זוטצונג האט איך דער טורקישע מיניסטער דעס איי-סערן, סאיד פאשא, אנגעקינדיגט, דאס דיא טורקי-שע אָרמעע בעריישס איך דעס יעגיג נאך עגיפטען זיך בעפינדע. — אין דערזעלבען זוטצונג אינטער פעללליגטע דער רוסישע גנזאנדטע דען אנגלי-שען גנזאנדטען: אב דאס „אהר איזט. דאס דיא אנגלישען סאלדאטען איך שון דיא שטאדט זוינ בעזעצטען, — וואס דאך נאך דעס בעשטעהענדען פערטראג אונשטאטהאפט איזט. וויל דער זועז-קאנאל „נעאטראל" איזט אונד אונד פאָן מיינער אָרמעע בעזעצטע ווערדען דארף: דאריין אנטוויָרטעטע דער אנגלישע גנזאנדטע: „זוועיי יאר פאָן דען דייטשלאנדערן בעדראָהט, וועהראלב דיא אנגלישען סאלדאטען דיזוע שטאדט בעזעצטען. אנדערסטען איזט בין עטצט דער מיליטערישע פער-טראג צוישען אנגלאנד אונד דער טורקייא בעגיג-לך דעס נעטרונגאטען פאָרגעהען אוחדער אָרמעע אין עגיפטען נאָך אומסער ניכט צו שטאנדע געקאָמ-מען. דער אנגלישע גנזאנדטע בעשטעהט דאריין, דאס דיא טורקישען אָרמעען אין עגיפטען מיט דען אנגלישען פעראיגט אונטער אנגלישעס קאָממאנדאָ פאָרגעדען וואללען, וואָרין אבער דער סולטאן נאָך אומסער ניכט אינגעגען וויל.

דיא פאָרגעסטרעקטע „נייע פרייע פיעססע" בעגונגט אינען אָרטיקעל. אין „וועלכעס דיא פאָר-נעהמע אין עגיפטען אלס זאָלכע בעגריגגט ווער-דען. דיא גוד דורך אינען גראָסען „וועלט-קריעג געלאוט ווערדען קאָننען. מאן דארף ניכט פערגעס-סען, דאס אין דער עגיפטישען פראגע דיא אינטע-רעסען דער איראָפעאָישען גראָסמעכטע זיך גע-גענסייטיג דורכקרייצען; עס פרשיינט דאהער דאס אלס אינע אונמאָגליכקייט, אינע לאוזונג צו פינדען, וואָרוך דען אנשפרוכען וועממעהליכער גראָסמעכטע נעגענע געלייסטעט ווערדען קאָننטע. אבער נאָך גראָסער, אלס דיא געפאָהר, „ערבע ווירד דיא פער-ווירקלעגונגען דער איראָפעאָישען מעכטע אונטער אינאנדער גענטשטעהט, איזט יענע, דיא יעטצט זיי-טענס דער מאָהאממעדאנישען וועלט דראָהט. ווער האבען בעריישס ערוועהנט, דאס אין בייראוטה (קליין-אזיען) זייטענס דער מאָהאממעדאנער צאהל-רייכע כריסטען געשאָדטעט וואָרדען, וויל זיא בע-שולדיגט וואָרדען, צו רעליגיאזען צוועקען בלוט פאָן מאָהאממעדאנערן צו בעגאָטהיגען. דאס איזט אבער נור דער קליינע אנפאנג גראָסער ער-איינגיססע. אין דער טהאט איזט דיא געפאָהר זעהר נאהע, דאס אין פאָלגע דער עגיפטישען אנגעלעגענ-הייט אין אינגלאנדבאהער קריעג צווישען כריסטען אונד מאָהאממעדאנערן עגטשטעהען וועהרע. ווער ראָגגען אללע עס ערלעבען, דאס אזיען אונד אירא פאָא געגען אינגאנדער צו אינגען מאָהאממעדאנישען וועלט דערגעהט.

(אבגעדרוקט אין „הצפירה" ניו יארק.)

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (אבגעדראָנקט.) אינער קאָממוניקאציאָנס-מיניסטער, הערר פאָן אדרוד, האט נון ווירקליך אבגעדאנקט. זיין ריקטריטס איזט בעריישס אים געסטרינגען אמטס-בראוטע פערצייכנעט. בז אין נייער קאָממוניקאציאָנס-מיניסטער ערנאנט ווירד, ווירד דער האנדעלס-מיניסטער בארון קלי-מעני אויך דאס קאָממוניקאציאָנס - מיניסטעריאָס לייטען.

* (עום שטרייט) צווישען דעם אינ-טערנאציאָנס-ריכטער באי אינד דעם שטאאטס-אינאלטע נאָרי ווירד אים נירעדהאזא פאָם 11-טען דעצעמבער פאָלגענדעס געמעלדעט: „עס איזט ריכ-טיג, דאס דער שטאאטס-אינאלט נאָרי פערפיגט דאס אינטערנאציאָנאל-ריכטער אהרנג זיינע ערלייבנים" דאס געפאנגענס ניכט בעטרעטען דיפע. אללין הערר נאָרי רוהמטע זיך אין דען צוטגען, דאס דער אבגע-שטאאטס-אינאלט: הערר פאָן קאָזמא, דיעזע פערפיגונג אויך דיעריריכטס בעשטע-טיגט האבע. דאס איזט אבער אינריכטיג. אים גע-גענטהייל, דער אבגע-שטאאטס-אינאלט דאס זאגאר טעלעגראפיש דיעזע פערפיגונג דעס הערן נאָרי אויך מיט דען וואָרטען: „עס קאָמ דעס אינ-טערנאציאָנאל-ריכטער אינטערעסירט אים געפאנגע-נעם אויך דעס נאבטס ניכט פערבאטען ווערדען." אין דיעזעס פינקטע האט אלזאָ דער אינטערנאציאָנאל-ריכטער גענאָ געגעבען. דער אינגלאנד אבגע-שטאאטס-אינאלט דאס הערן נאָרי אויך אין דיעזע פערפיגונג אינגעגעבען. דאס דיעזע פערפיגונג דעס הערן נאָרי איזט מיט דען וואָרטען: „עס קאָמ דעס אינ-טערנאציאָנאל-ריכטער אינטערעסירט דעס אינטער-נעהמען אין דער אבגע-שטאאטס-אינאלט דאס הערן דא „אבגע" פאָן דער וואָרטונג דעס אינטער-נאציאָנאל-ריכטערס גענטשטעהט זיך דאס דיעזע פערפיגונג אין דער וואָרטונג אונד אין דער אבגע-שטאאטס-אינאלט אויך דער ניכט פאָן אינען דיעזע דעס קאָמ אלזאָ אויך דער ניכט פאָן אינען דיעזע דעס אינ-טערנאציאָנאל-ריכטערס אין דער אבגע-שטאאטס-אינאלט אויך אין דער אבגע-שטאאטס-אינאלט אויך אין דער אבגע-שטאאטס-אינאלט אויך